

НАШИ ПИСАТЕЛИ

П. Р. Славейковъ

110 години сж изминали от раждането на първия голѣмъ нашъ поетъ, родоначалникъ на българската поезия, къмъ когото народътъ изказва обичта си, като го нарича *Дядо Славейковъ*. Заслугата на този добъръ българинъ къмъ насъ е още по-голѣма, като се има предвидъ, че съ много отъ своитѣ стихотворения и басни той ни *поучава*. Голѣмъ привърженикъ на въздържането, той се *подиграва* съ пияниците. И понеже пѣснитѣ на дѣдо Славейковъ се пѣли като народни пѣсни по цѣлата българска земя и измѣстили турскитѣ и грѣцки пѣсни, тѣзи тежки *подигравки* сж *предпазили* народа ни отъ падение.

ДРУГО ПОЛОЖЕНИЕ

Да удавя ужъ скръбта си
въ механата се отбихъ, —
оттогава у дома си
никакъвъ се не вестихъ.

Депа гладни, голи, боси,
а баща имъ надалечъ;
а жената нека проси —
азъ механата вардя вечъ.

ПИЯНСКА МОЛИТВА

О Бахусе, ти Боже нашъ,
що давашъ винце, пелинашъ.
За наша радостъ, далъ си ти
гроздъ сладкосоченъ да цвѣти,
отъ него вино да се лѣй —
сърдцата ни да веселѣй!

Но, пуста наша земна честъ,
коремътъ ни едвамъ ли шестъ
оки да може да събере;
за туй, ти вижъ, стори добре,
кормето ни разширичи!
И заповѣдай и речи,
отъ туй пите да сбира то
окици пълни баремъ сто.

И пакъ те молимъ, Боже нашъ,
опредѣли ти, както знашъ,
на месеца поне веднажъ
да иде винце вмѣсто дъждъ. —
да може всѣки сиромашъ
да пий навѣра и безъ страхъ.

А противъ тѣзъ невѣрници,
що ти не служатъ съсъ шюлци,
потопъ задай отъ туй пите —
да се издавятъ въ него тѣ;
пъкъ ний за твоя слава й честъ
да се нарѣжемъ пакъ и днесъ.

него сж дворове широки, посрѣдъ двори
домове високи. На чердаци него-
вата баба, премѣнена нагиздена—свѣти.
Потънала въ сѣрма и коприна, на гла-
ва ѣлмазена китка, на врата ѣ снопъ

маргарецъ едъръ, на ржце ѣ вити злат-
ни гривни. Разхожда се — сжща башъ
болярка. А предъ нея все отборъ слу-
гинки прави стоятъ и заповѣдъ чакатъ.

СТИХОТВОРЕНИЯ

МАЛКИ МЖЧЕНИЦИ

Бура вѣе. Снѣгъ вали,
всичко вредомъ побѣли:
ниви, дворове, градини
и долини, и рѣтлини.

Рой снѣжинки падатъ вѣнъ,
спи градътъ вѣвъ сладкъ сънъ:
всичко живо вечъ се скрива
и вѣвъ сънъ дълбокъ заспива.

Само бледи две деца
сръсъ премръзнали лица
бродятъ, въ дрипи салъ обвити,
въ улицитѣ съ снѣгъ покрити!...

Безъ топливо, безъ храна
въ тая ледна тъмнина,
беднитѣ деца се спрѣха,
подъ една висока стрѣха.

Склопиха за мигъ очи,
скръбъ въ душитѣ имъ звучи
и отпустаха ресници
тѣзи малки мжченици!...

А пакъ бурята не спира
и снѣжинкитѣ събира;
край оградитѣ ги трупъ
и дечицата затрупа!...

ил. Желевъ

НИЕ НЕ СЕ БОИМЪ

Ей го — дѣдо Мразъ засмѣнъ,
вредомъ по полята,
съ конъ развиленъ, разигранъ.
носи се катъ вѣтъръ!

Вихромъ той разсипва снѣгъ!
Съ арфа ледострунна
своята пѣсень пѣе пакъ —
пѣсеньта — фѣртуна!...

Тѣй — съсъ вики, и смѣхъ, и вой —
пѣе и се киска,
два дни, три дни — безъ покой —
всичко въ мразъ потиска.

Кискай се, о, дѣдо Мразъ!
Блѣскай — воля имашъ!
— Татко, мама сж при насъ.
ний се не боиме!

Александъръ Земний

КОНЧЕТО ОТЪ ЦИРКА ЯНИЧЕКЪ

Тоя циркъ тогава посети и нашия
малкъ градъ.

Той даде дневни и вечерни забави.
На втората вечерна забава ходихъ и азъ.

Най-последниятъ номеръ, който кон-
чето Шаркъ изпълни, бѣ поучителенъ.

— Хайде, Шаркъ, — каза директорътъ
на цирка, — ти, който толкова добре
познавашъ, да познаешъ сега, кой отъ
публиката посещава кръчмитѣ и обича
да пие за живи и умрѣли!?

Тръгна кончето въ кръга покрай
публиката.

Ето че спрѣ предъ командира на
пожарната, седналъ на първата пейка
до своята госпожа.

Като клатѣше глава и тропаше съ
предното си дѣсно краче, Шаркъ за-
стана тъкмо предъ него т. е. предъ
командира, като че ли съ това искаше

ЛЕВСКИ ЗА ВЪЗДЪРЖАНИЕТО

Въ спомена народенъ единъ образъ грѣй!
Една слава вѣчно въ пѣсни ще се пѣй!
Едно име символъ на дѣло е днесъ,
а примѣръ — борбата и края злочестъ.

Бунтовникътъ Левски — българскиятъ лъвъ —
който бѣ покрѣстенъ съ огънь, мечъ и кръвъ,
и зклеть — тиранско царство да руши —
ще живѣе вѣчно въ нашитѣ души!...

Съсъ своитѣ очи — цвѣтътъ на небето —
той виждаше ясно навсѣкжде, гдето
врагътъ бѣ погизилъ народната честъ;
где пѣшкеше робътъ, беденъ и злочестъ...

За него бѣ ясно: не бѣше султанътъ
съ пълчищата свои едникийтъ врагъ;
че не малко жертви криеше Балканътъ,
подгонени подло отъ българи пакъ!...

А когато тайно обхождаше вредъ:
градове, паланки и села безчегъ,
где хвърляше семе въ народната свѣсть,
и никнѣше таенъ комитетъ завчасъ —

той виждаше често, съ болка на душата,
единъ врагъ по-силенъ дори отъ пашата,
подло и свободно да шири навредъ,
често отъ „раята“ каненъ и приетъ!...

Вмѣсто къмъ просвѣта и люта борба
този врагъ зовѣше въ праздна веселба.
И често въ забравъ и помраченъ умъ,
въ механичѣ мрачни, сръдъ пѣсни и шумъ

той тикаше роба — ужъ вѣренъ приятель —
на своитѣ братя да става предателъ,
или да забравя скжпото дѣло,
или пакъ да върши друго подло зло!...

И въ своитѣ речи — пламенни, горещи —
въвъ тайни събрания и опасни срещи,
дето се редѣше планътъ на борбата
и готвѣха жертви зарадъ свободата —

Левски не забрави да предупреди:
— Този, който смѣта царството да реди,
трѣбва всѣко нѣщо трезво да обсжи,
че цѣлъ народъ, братя, после ще го сжди!

И за да покаже, даде примѣръ пръвъ:
— Вино нито капка! Спирта носи кръвъ!
Той е врагъ, предателъ, спирачъ на борбата —
презрете го всички зарадъ свободата!...

Вѣлчо Вѣлкановъ

да каже на публиката:

— Това е човѣкътъ, който не пие
вода!...

Напразно командирътъ се затуляше
задъ госпожата си — за да се при-
крие отъ погледа на публиката, която
припаднаше отъ смѣхъ!

Но кончето продължаваше да кла-
ти глава и да тропъ, докато получи
нова заповѣдъ да открие и други пия-
ници.

И когато тая заповѣдъ му бѣ даде-
на, то се спрѣ веднага тъкмо срещу
тѣй наречения Пуканка, известенъ пия-
ница и нехрани-майко.

И до сега се чудя, какъ умното
конче позна двамата пияници, дали по
външния имъ видъ или по миризмата
на виното, която лѣха отъ тѣхъ.

Тр. Кѣнчевъ — Г. Орѣховица

ЗДРАВНИ УРОЦИ

Скарлатина

Скарлатината (кожушка, огненица, лющенка) е болестъ много заразителна и опасна. Пренасянето на заразата става обикновено отъ болното дете. Но много често човѣкъ, който е билъ при боленъ отъ скарлатина, безъ самъ да заболѣе, пренася заразата на друго дете, ако се е ржкувалъ, милвалъ, пипалъ или цѣлувалъ болното.

Заразата може сжщо да се полепи по дрехитѣ, бельото, сждоветѣ, пода, стеницѣ, завивкитѣ и пр., и отъ тамъ да се предаде на посетителитѣ на болното.

Скарлатината дава първитѣ признаци, обикновено около 4 дена следъ заразяването. Болниятъ е неразположенъ, побиватъ го трѣпки, повръща, боли го глава, има температура и му се зачервява гърлото, следъ което се появява изривъ по кожата, най-първо по лицето и шията, следъ това по гърдитѣ и после по цѣлото тѣло. Изривътъ е отъ дребни червени пжпичици.

Изриването трае 3—8 дена. Въ това време се усилява огънятъ, гърлото боли повече, и общото състояние на болния се влошава. Следъ това изривътъ почва до побледнява, температурата спада постепенно и въ края на първата недѣля отъ заболяването детето се чувствува почти оздравѣло. Но за жалостъ не е така съ всички заболѣли деца. Тази болестъ, особено презъ последнитѣ години, се придружава отъ усложнения, които я правятъ една отъ най-опаснитѣ. Оказъ примѣръ, заболяватъ сърдцето, бжбрецитѣ, отича тѣлото, ушитѣ гноясватъ, излизатъ гнойници по шията и тѣлото. Всички тѣзи усложнения продължаватъ боледуването и оставятъ повреди на организма за презъ цѣлъ животъ.

Най-заразителна е скарлатината въ самото начало. Обаче, заразителността трае до пълното олющване на кожата, което обикновено продължава 40 дни. Най-често боледуватъ децата, обаче и възрастни могатъ да заболѣятъ отъ нея. Тѣй като тя е много опасна болестъ, то трѣбва да се взематъ и много строги мѣрки за предпазване.

Д-ръ П. Бѣлопитовъ

Косъ Дългоносъ и Фроса Дългоноса

смѣшна повестъ за деца,

що облагородява малкитѣ сърдца.

Ц. 20 лв., за въздържателчетата — 10 лв.

Доставя Калина Малина, ул. „Царъ Шишманъ“, 45 — София.

дочака, при баба се върна. Предъ негъ е сламеница изба, на прагъ седи неговата баба, а предъ нея разбито корито.
Превелъ: П. Р. Славейковъ